

Ռաֆֆի

Արտավազդ

Եթէ դու յորս հեծցիս յագատ ի վեր
ի Մասիս, գրեզ կալցին քաջք, տարցին
յագատ ի վեր ի Մասիս, անդ կացցես,
և գլոյս մի տեսցես:
ԽՈՐԵՆԱՅԻ

Կախարդուիի վիուկները
Նոր չարիք են հնարում,
Աժդահակա կնիկները՝
Վիշապների տաճարում:

Լույսը շողաց, ծագեց արև
Թուխ-թուխ ամպերու միջեն,
Մի ձիավոր անցավ շուտով
Արտաշատա կամուրջեն:

Գինա գետի ափերու մոտ
Սև նժույգը վազում էր,
Նա վազում էր որպես սև ծուխ
Մտքից արագ՝ թռչում էր:

Նորա վերա մի պատանի
Նստած էր քաշի նման,
Կապարճը լի էր նետերով,

Ուսին՝ աղեղ, լայն վահան:

Որսորդական յուր շները
Թափառում են սար ու ձոր,
Հոտ քաշելով՝ պտրում են
Էրե, թռչուն նորանոր:

Թուփի մեջեն հանկարծակի
Վազեց կինջը սոսկալի,
Սոսկալի էր ժանիքները,
Աչքերը վառ՝ կրակով լի:

Տեսավ նորան Արտավազդը,
Վերա հասավ ձիւնթաց,
Նետեց նետը, վայրի կինջը
Ահեղ ձայնով որոտաց:

Օդը մթնեց, փռչին պատեց,
Բարձրացավ թունդ մրրիկ,
Եվ անդունդը խոր հատակից
Գոռաց ձայնով հույժ սաստիկ:

Նորա առջև բաց է լինում
Լայնաբերան մի վիհ-փոս,
Ուր որսորդն յուր ձիու հետ
Ներս գլորվեց դյուրահոս:

Կորա՛վ արին՝ Արտավազդը,
Կորա՛վ խորին անդրնդում,
Հոր անեծքը նորան պատժեց,
Որին նա շա՛տ էր ատում:

Իսկ քաջքերը Մեծ Մասիսի
Դարբնեցին շեկ երկաթը,

Հափշտակած՝ Արարատի
Տարան նորան՝ գագաթը:

Այնտեղ դրին խոր այրի մեջ
Ձեռքն ու ոտքը շղթայած,
Որ Արտավազդ մինչ հավիտյան
Մնա այնտեղ բանտարկված:

Չը հեռացան Արտավազդից
Յուր շները հավատարիմ,
Ջույգ շները որսորդական
Մնացին նորան մտերիմ:

Նորա այնտեղ ամբողջ տարին
Կրծոտում են հաստ շղթան,
Կրծոտում են, որ արքային
Տան հնար ազատության:

Եվ մաշվում է ծանր շղթան,
Նա մաշվում է օրեցօր,
Փոքր է մնում, որ կորցնի
Չորությունն յուր հզոր:

Հայոց երկրի դարբինները,
Մեծ Չատիկի գիշերին,
Երեք անգամ ծանր մուրճը
Չարկում են յուրյանց սալին:

Նույն բույեում ծանրանում են
Արտավազդա շղթայքը,
Որ չազատվի, չըկարենա
Չնշել բոլոր աշխարքը:

Մինչև այսօր արտրված է
Արտաշեսի քաջ որդին,
Վիշապազանց դառն վրեժ
Մեծ տանջանք է յուր սրտին:

Աժդահակա կնիկները
Վիշապների տաճարում
Պար են պարում նվագներով
Եվ մեծ տոն են կատարում: